

אסף ירחי

פירורים משולחנו של הרב נריה זצ"ל

פה נקים את מפעלנו
ישיבת בני - עקיבא תקום
הידד ירום דגלנו
יגביה עד שמי רום !!!

בראשית היתה מחשבה
אידיאל נשגב ומרומם
התקבצו חברים בני מצוה
והחליטו לתקן את העולם

ישיבת בני עקיבא - מעשה בראשית.
והמטרה - לתקן את העולם !!
(ואולי אפשר לומר - את הייעוילים" - עולם הישיבות)

זו היתה מטרתו של הרב נריה: לתקן - במובן של חידוש, לשכלל, להגשים וליישם אידיאל נשגב, שהיה נדמה שישאר רק במדרגה זו - ולא !! אלא כאן, בחיי המעשה ניתן ליישמו, ואך ורק עם הרבה אמונה וחזון, שכ"כ לא היה נפרץ בימים ההם.

לתקן מבפנים - ושמא תאמר: איך אפשר לתקן עולם?
והתשובה: כל אדם הוא עולם!

וכך היה הרב נריה בורא ובונה עולמות אנושיים בכל אחד מהנערים שעברו תחת ידו, "כבקרת רועה עדרו", בנין יסודות - מבפנים, מתוך הבנה והזדהות כשהמסר הוא: "עמו אנכי" !!

שנות יובל, שנות דור ואף יותר, הפרידו, כביכול, בינו לבין תלמידיו - אך אין הדבר כן!

הרב נריה מחנך במשך יובל ושנות דור באותה מסירות ונחישות פנימית שקטה, שמתוכה פורצת העוצמה שבדרכיו, במילותיו ובתנועותיו.

"אמור מעט ועשה הרבה". הרב נריה - מתוך מעשיו אתה למד את משנתו.

וכך - תלמיד הנרדם בשעת לימוד שמו"ת שבכל בוקר לאחר התפילה, הרב נריה לא יניח לו להפסיד מצוה וחובה חינוכית זו, אולם, התלמיד יחזור ללימודו לא מתוך גערת המשגיח ופניו הזעופות, אלא לאחר שיחוש ביד רכה ואוהבת מלטפת את ראשו ואומרת: "קום בני והשלם פרשיותיך עם הציבור, ואל תנמנם כשיעטרת ישראל לראשך"!!

ובחדר האוכל - עובר בין השולחנות, אך לא כמדריך חמור סבר שבא לוודא את שמירתם של כללי המשמעת, אלא כמחנך לעבודת ה' גם בשעה שאתה ממלא את צרכיך הגופניים, ומאחל: "לשובע חברים, לשובע!!" רומז - היזהר מאכילה גסה, תאוותנית, שיש בה לדרדר את סגולותיך הרוחניות אל פי פחת!

ומי אתה? הינך בן ישיבה, בן תורה. גם אם רק עתה נכנסת בשערי הישיבה ועוד לא קראת ולא שנית. ומכאן תפיץ אתה תורה אל סביבותיך, והתחל מבינתך, הוריד ואחיד הקטנים. ואם תשאל - במה אפתח ואיני יודע? ומיד התשובה מוכנה ושגורה, וגם כיבוד הורים טמון בה - ואגב אורחיה קא משמע לן - הבא פרחים לבינתך לכבוד שבת. הכן בישיבה דבר תורה פרי עטך ואמור אותו ליד השולחן בשעת הסעודה.

ואל תשכח! - "ובלכתך בדרך", גם שם הינך בן תורה - וקחו לכם "שמות". וכוונתו של הרב לדפי ספרים, שמונחים אחר כבוד בגניזת הישיבה רבת השנים - קח לך איזה קונטרס ישן שנוח לנושאו בכיס ולמד בשעת הנסיעה.

הדרכות מעשיות היו צרורות באמתחתו תמיד :

לפני כל שבת "חופשית" - "לא להשאיר את התפילין בישיבה (וביום יום - לא להניח את תיק התפילין על הסטנדר שמא יפול), ואל תסמכו בענין זה על אבא, דוד או שכן, ולעולם אל תסעו ללא התפילין שלכם לכל מקום".

בימי חג ומועד - בעלות השחר של יום מתן תורה, היה הרב נריה, והוא כבר כסב לנו, לכל הפחות מפאת גילו, מזרזנו לטבול במקווה של הישיבה, ומזהיר ומסביר כיצד להיזהר מסחיטת השערות, ומעודדנו להתגבר על קרירותם של המים.

ובבוקרו של יום הפורים, כשכולם כה מזדרזים אל ביתם, ניצב הרב נריה בחדר האוכל ומזכיר לקיים את מצוות "משלוח מנות" עכשיו, בישיבה, ולא לחכות עד שיגיעו לביתם, בחינת "ואל תאמר לכשאפנה אשנה, שמא לא תפנה". ואיך יוצאים ידי חובה? מדרוך הרב בפירוש - קחו גביע אשל וביצה (עבורכם ניתנו - שלכם הם) ושילחו לחברכם בשולחן, וכבר יצאתם י"ח.

"דרך ארץ קדמה לתורה" - ודוגמאות לדבר :

בפרוס הימים הנוראים היה הרב נריה חוזר באוזנינו (לעתים בזמן ההמתנה לסעודות השבת) על ניגוני התפילה המיוחדים - "כדי שגם התלמידים החדשים בישיבה יוכלו לקחת חלק בזמירות התפילה המיוחדות, ולהתעלות על כנפי המנגינה" - "זמירות היו לי חוקיך"!!! והיה חוזר ואומר בתחילת "אלול" - "אמצו וקרבו אליכם את התלמידים הצעירים שאך מקרוב באו, והוליקום בשבילי הישיבה, במעלה הגבעה".

ובהתכנס בוגרים לשבת בישיבה - היה עוצר את "בעל הקורא" היכן שרק אפשר, ואפילו מדי שלשה פסוקים - על מנת שיעוד בוגר ועוד אחד יזכו לעלות ו"לברך בתורה תחילה" בהיכל הישיבה.

ואל הגבאי - "הכן את רשימותיך לפני שבת",

ולציבור - "אל תטריחוהו בזמן קריאת התורה - גם הגבאי צריך לשמוע את כל קריאת התורה".

"כולם היו בניו" - וכשמנאם בתפילות יזכור יכולת לראות על פניו של מו"ר, שעל בניו הוא מבכה, ולעילוי נשמתו של כל אחד ואחד הוא מתפלל - כאילו היה השם היחיד ברשימת ה"זכור" הארוכה.

"שערי תפילה לא ננעלו" - תפילת מנחה בערב ראש השנה - שיחה לפני התפילה, ולכאורה זוהי עוד תפילת יום חול - "חולין כמעט" - ולא היא !!

המשפט הפותח את השיחה - "התפילה האחרונה של השנה... ואפשר בה לתקן את כל השנה", "ואל תהיה קלה בעיניך, אתה שמצפה לקול שופר, מנחה שבטרם התקדש החג".

וב"סדר העבודה" שביום הכיפורים - כורע ומשתחוה ונופל על פניו, שלב לאחר שלב, עד כדי פישוט ידים ורגלים - והוא כאילו עומד לפני השכינה בקודש הקדשים, ומהמית ליבו מתפלל ומייחל לשוב ה' לציון ולירושלים במלוא שכינתו ועוזו.

"ואם דומה הרב למלאך ה' צבאות- יבקשו תורה מפייהו" - "כי מלאך ה' צבאות- הוא".

"וכשם שהתלמידים קרויים בניו כך הרב קרוי אב".

ועל דא קא בכיין.